

Skriftlig och muntlig praouppgift i svenska åk 8

Gröna Dalenskolan vt-18

Det är nu dags för din praoperiod. Inför den ska du förbereda en intervju. Läs igenom frågorna nedan och skapa ett ställe att dokumentera svaren på. Några frågor kan du redan nu besvara.

Under din prao ska du boka in en tid med din handledare/kontaktperson för en intervju. Till ditt underlag för intervjun har du frågorna nedan. Svaren använder du sedan i en skrivuppgift och i en muntlig uppgift efter din prao. Läs instruktionerna för vidare information.

Frågor att besvara under din praoperiod

Skriv ner stödord eller spela in svaren så du kan gå tillbaka till den senare. Rubrikerna är ett förslag på struktur men du kan göra om dem när du sedan planerar för din muntliga presentation.

Min praoplats

- Var har du praolat?
- Vad har du gjort?
- Vem har varit din kontaktperson på din praoplats?

Arbete och arbetsplats

- Hur ser arbetsplanen ut?
- Vad gör man?
- Vad tillverkar man?
- Hur stor är omsättningen på företaget?
- Vika personalutrymmen finns?

Tider

- Vilka är arbetstiderna?
- Hur ser det ut med raster/pauser?
- Hur kontrolleras arbetstiderna?

Anställda

- Hur många anställda är det?
- Vilka yrken är representerade?
- Vilken utbildning har de anställda?
- Är det deras första jobb eller har de haft andra yrken?
- Hur ser fördelningen mellan kvinnor och män ut?

Arbetsuppgifter

- Vilka arbetsuppgifter har din kontaktperson?
- Sysslar de anställda med olika uppgifter? Vilka?

Arbetsmiljöfrågor

- Beskriv arbetsmiljön
- Vilka arbetsrelaterade skador kan uppstå?
- Är de anställda med i några fackförbund? Vilka?

Annat

- Vilken möjlighet till vidareutveckling finns/karriärmöjligheter?
- Vad är det bästa med arbetet?
- Vad är mindre bra med arbetet?
- Hur är fördelningen mellan könen?

Egna kommentarer

- Varför valde du denna praoplats?
- Hur trivdes du på din arbetsplats?
- Hur upplevde du att stämningen var?
- Vilka egenskaper tror du är nödvändiga för yrket?
- Skulle du kunna tänka dig att arbeta på en sådan arbetsplats. Motivera.
- Vad är viktigt inför ditt framtida yrkesval?
- Vad har du lärt dig under din praotid? Kan du ha nytta av något från din tid på arbetsplatsen i framtiden?

Efter praon

Nu när du är tillbaka efter din praon vill vi lära oss mer från dina erfarenheter. Din uppgift består av två moment. Den första är en skriftlig uppgift och den sista är en muntlig uppgift. Använd dina anteckningar från praon.

1. Skrivuppgift

Du ska nu skriva en avslutande uppsats och kan välja mellan ett reportage och en krönika. Tänk på att följa anvisningarna för respektive texttyp. Uppgiften lämnas in för bedömning av din svensklärare.

Reportage

En ungdomstidning efterfrågar texter där ungdomar resonerar om yrkesval. Syftet är att problematisera vad kön, social och kulturell bakgrund har för påverkan i ens yrkesval. Diskutera orsaker till vilka val av yrken, och utbildning som du ser i samhället utifrån din erfarenhet och lyft fram vilken betydelse bakgrund, utbildning, boende och välfärden har för ens val. Hur tror du att du och dina klasskompisars kan påverka era val i framtiden?

Skriv ditt *bidrag till tidningen*. **Resonera** kring vad du har för erfarenheter. **Lyft fram** vad som konkret kan göras och **ge exempel** på sådant du läst, hört eller upplevt. **Resonera** kring kön, social och kulturell bakgrund samt vilka **konsekvenser** det kan få för framtida yrkesval för olika människor. **Beskriv** miljön på ett levande sätt och vad personerna gör.

Tips: du kan skriva citat från din handledare i din text för att efterlikna ett reportage.

Rubrik: **Valfri**

Krönika

En tidning vill ha krönikor om yrkesvalsfrågor av unga. Är det något som du funderat på eller reagerat över vad gäller yrkesval? Berätta om dina tankar och beskriv din känsla. Din känsla bör gestaltas och ditt språk bör ha en personlig stil för att fånga läsaren.

Skriv ditt *bidrag till tidningen*. **Måla upp** dina åsikter med argument till varför du tycker som du gör. Ge läsarna **exempel på** sådant som du själv har upplevt eller läst om i tidningarna eller sett i sociala medier nyligen. Språket är viktigt att det är personligt och rikt på **liknelser och metaforer**.

Rubrik: **Valfri**

2. Muntlig uppgift

Det är nu dags att förbereda din muntliga uppgift som ska ge oss perspektiv från din praktik och där vi kan jämföra våra upplevelser med varandra. Arbeta enligt instruktionen nedan.

A) Samla fakta

Här kan du använda dina anteckningar från din praoperiod.
Behöver du ta reda på mer information? Var kan du hitta det?

B) Sortera och strukturera fakta

Nu är det dags att sortera den fakta du samlat in.
Tänk på vilka det är som ska lyssna. Vad vill de veta?
Gör en tankekarta.

C) Presentationstekniska hjälpmedel

Nu är det dags att planera för presentationen. Välj hjälpmedel som stöd för din muntliga redovisning. Du kan använda verktyg som:

- PowerPoint
- [Prezi](#)
- [Canva](#)
- [Google Slides](#)
- [Emaze](#)
- [Haiku Deck](#)

D) Respons

Fundera över följande när du ger respons:
Inledning – hur väcker den intresse? Kan något göras tydligare?
Struktur – hänger delarna ihop?
Innehåll - är innehållet anpassat för lyssnarna?

E) Öva

Ett bra sätt att öva är att skriva manuskort med stödord. Läs sedan dessa högt för dig själv och titta i en spegel hur du står med kroppen?

F) Redovisa

Det är nu dags att redovisa din praoupplevelse för dina klasskamrater.

G) Slutlig diskussionsuppgift

När alla har redovisat är det dags att samtala om likheter och skillnader och eventuella reflektioner som ni fått.

Lycka till!